

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 6.10.2011
KOM(2011) 607 wersja ostateczna

2011/0268 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr
1081/2006**

{SEK(2011) 1130 wersja ostateczna}

{SEK(2011) 1131 wersja ostateczna}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Bezrobocie i utrzymujące się wysokie wskaźniki ubóstwa zobowiązują do działań na szczeblu unijnym i krajowym. Obecnie prawie 23 mln osób są bezrobotne i szacuje się, że ponad 113 mln jest zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem. Kwestie społeczne i te związane z zatrudnieniem są bardzo istotne dla obywateli europejskich, którzy oczekują od Unii większego zaangażowania w tej dziedzinie. Dodatkowe wyzwania, z którymi musi się zmierzyć Unia Europejska, to: niewystarczający poziom umiejętności, słabe wyniki aktywnej polityki rynku pracy i systemów edukacji, wykluczenie społeczne grup marginalizowanych i mała mobilność pracowników. Potrzebne są tu zarówno inicjatywy polityczne, jak i konkretne działania na rzecz wsparcia.

Wiele z tych problemów uległo zaostrzeniu w wyniku kryzysu finansowego i gospodarczego, tendencji demograficznych i migracyjnych oraz szybkiego tempa przemian technologicznych. O ile nie zostaną podjęte efektywne działania w celu ich rozwiązania, będą one stanowiły poważne wyzwanie dla spójności społecznej i konkurencyjności. Niezwykle istotne jest zatem, by stymulującym wzrost gospodarczy inwestycjom w infrastrukturę, konkurencyjność regionalną i rozwój przedsiębiorstw towarzyszyły środki niezbędne dla tworzenia trwałych miejsc pracy w zakresie polityki rynku pracy, kształcenia i szkolenia, włączenia społecznego, zdolności dostosowawczych pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców oraz zdolności administracyjnych.

Europejski Fundusz Społeczny (EFS) wspiera polityki i zadania priorytetowe, których celem jest osiągnięcie postępów w kierunku pełnego zatrudnienia, poprawa jakości i wydajności pracy, zwiększenie mobilności geograficznej i zawodowej pracowników w Unii, poprawa systemów kształcenia i szkolenia oraz propagowanie włączenia społecznego; Fundusz ten przyczynia się tym samym do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

Jako że EFS powinien być w pełni zgodny ze strategią „Europa 2020” i jej głównymi celami, powinien on wspierać polityki państw członkowskich realizowane w ramach zintegrowanych wytycznych przyjętych w myśl art. 121 i 148 ust. 4 Traktatu oraz zgodnie z zaleceniami dotyczącymi krajowych programów reform. Przydzielenie EFS, jako jednemu z funduszy strukturalnych, minimalnych przydziałów i kwot sprawi, że priorytety Unii będą odpowiednio odzwierciedlone w wysokości inwestycji przynoszących bezpośrednie korzyści dla obywateli europejskich.

EFS wniesie również cenny wkład do innych istotnych priorytetów strategii „Europa 2020”, takich jak pogłębianie inwestycji w badania naukowe i innowacje, zwiększenie dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnych i propagowanie ich stosowania, zwiększenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, wspieranie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, ochrona środowiska i propagowanie zrównoważonego wykorzystania zasobów. EFS będzie działał w synergii z nowym zintegrowanym Programem na rzecz przemian i innowacji społecznych (Programme for Social Change and Innovation). Razem będą one tworzyć kompleksową europejską Inicjatywę na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego Employment and Social Inclusion Initiative).

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCEN WPŁYWU

Dla celów niniejszego wniosku uwzględniono wyniki konsultacji społecznych związanych z piątym sprawozdaniem okresowym w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej¹, przeglądem budżetu UE² oraz wnioskami dotyczącymi wieloletnich ram finansowych³.

Konsultacja publiczna na temat wniosków z piątego sprawozdania w sprawie spójności trwała od dnia 12 listopada 2010 r. do dnia 31 stycznia 2011 r. i zakończyła się Forum Spójności. Otrzymano w sumie 444 opinie. Wśród respondentów znalazły się państwa członkowskie, władze regionalne i lokalne, partnerzy społeczni, organizacje zajmujące się kwestiami europejskim, organizacje pozarządowe, obywatele i inne zainteresowane strony. W konsultacji postawiono szereg pytań dotyczących przyszłości polityki spójności. Streszczenie wyników opublikowano w dniu 13 maja 2011 r.⁴.

Ponadto zorganizowano konferencje i seminaria poświęcone przyszłości EFS. W czerwcu 2010 r. podczas konferencji zatytułowanej „EFS a strategia »Europa 2020«” spotkało się ponad 450 wysokiej rangi przedstawicieli organów władzy publicznej, partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu unijnym i krajowym, a także pochodzących z państw trzecich. W grudniu 2010 r. odbyło się także seminarium na temat przyszłości EFS z udziałem organizacji pozarządowych i partnerów społecznych.

Ponadto Parlament Europejski przyjął w dniu 7 października 2010 r. rezolucję w sprawie przyszłej polityki spójności i EFS⁵. Komisja Europejska otrzymała również na swój wniosek opinie rozpoznawcze Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁶ i Komitetu Regionów⁷.

Za pośrednictwem grupy ad hoc ds. przyszłości Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Komitetu EFS uzyskano opinię ekspercką. Spotkanie grupy ad hoc odbyło się 7 razy między grudniem 2009 r. a marcem 2011 r. Utworzono także grupę roboczą z udziałem przedstawicieli państw członkowskich, której celem była dyskusja na temat wspólnych wskaźników. Grupa ta spotkała się cztery razy i stworzyła podstawy opracowania proponowanych wskaźników. Sam Komitet EFS wydał opinie na temat przyszłości EFS na swoich posiedzeniach w dniach 3 czerwca 2010 r. i 10 marca 2011 r. Zarówno Komitet Zatrudnienia (EMCO), jak i Komitet Ochrony Socjalnej (SPC) opublikowały również opinie na ten temat, odpowiednio w styczniu i marcu 2011 r.

¹ Piąte sprawozdanie w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, listopad 2010 r.

² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów oraz parlamentów narodowych. Przegląd budżetu UE, COM(2010) 700 z 19.10.2010.

³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Budżet z perspektywy „Europy 2020”, COM(2011) 500 z 29.6.2011.

⁴ Dokument roboczy służb Komisji: „Wyniki konsultacji społecznej na temat wniosków z piątego raportu w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej”, SEC (2011) 590 wersja ostateczna z 13.5.2011.

⁵ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 października 2010 r. w sprawie przyszłości Europejskiego Funduszu Społecznego, P7_TA(2010) 0357.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 października 2010 r. w sprawie polityki spójności i polityki regionalnej UE po 2013 r., P7_TA (2010) 0356.

⁶ Dz.U. C 132/8 z 3.5.2011.

⁷ Dz.U. C 166/08 z 7.6.2011.

Wykorzystano również wyniki ocen ex post przeprowadzonych w odniesieniu do programów na lata 2000-2006, a także wyniki różnorodnych badań. Przeprowadzono także ocenę skutków rozporządzenia w sprawie EFS jako część pakietu trzech ocen skutków obejmujących również rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i w sprawie Funduszu Spójności oraz ocenę skutków ogólnego rozporządzenia dotyczącego EFS, EFRR i Funduszu Spójności.

W ocenie skutków rozporządzenia w sprawie EFS uwzględniono głównie zakres tego instrumentu oraz jeden konkretny aspekt uproszczenia. Omówiono w niej również powiązania między instrumentami finansowymi, którymi dysponuje Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji Europejskiej, czyli między EFS, Europejskim Funduszem Dostosowania do Globalizacji, programem Progress, EURES oraz instrumentem mikrofinansowym PROGRESS. Zbadano również wzajemną komplementarność tych instrumentów.

Rola EFS cieszy się powszechnym poparciem. Uważa się, że Fundusz ten przynosi znaczną europejską wartość dodaną, umożliwiając państwom członkowskim i regionom realizację kluczowych europejskich priorytetów dzięki finansowaniu unijnemu. Uznaje się go za zasadniczy element niezbędny do podjęcia głównych wyzwań stojących przed obywatelami europejskimi oraz do poczynienia postępów w realizacji celów wyznaczonych w ramach strategii „Europa 2020”. Panuje powszechna zgoda co do tego, że skuteczność wsparcia zależy w dużym stopniu od skupienia się na głównych wyzwaniach i zaleceniach Rady. Zmniejszenie złożoności wsparcia oraz idącego za nim obciążenia związanego z kontrolą, zwłaszcza w przypadku mniejszych beneficjentów, jest również postrzegane jako ważny obszar, którym należy się zająć.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Europejski Fundusz Społeczny (EFS) został ustanowiony w art. 162 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Termin przeglądu unijnego finansowania, którego celem jest zwiększenie spójności, związany jest z wnioskiem dotyczącym nowych wieloletnich ram finansowych, zawartym w programie prac Komisji.

Podstawą niniejszego wniosku w sprawie rozporządzenia jest art. 164 TFUE. W rozporządzeniu Rady (UE) nr [...] ustanowiono ramy dla działań podejmowanych przez fundusze strukturalne i Fundusz Spójności i określono, w szczególności, cele tematyczne, zasady i przepisy dotyczące programowania, monitorowania i oceny, zarządzania i kontroli.

W obrębie tych ogólnych ram w niniejszym rozporządzeniu określono zadania i zakres EFS, wraz z powiązаныmi priorytetami inwestycyjnymi odpowiadającymi celom tematycznym oraz ustalono przepisy szczegółowe dotyczące programów operacyjnych współfinansowanych przez EFS w zakresie wydatków kwalifikowalnych.

EFS będzie działać w kontekście art. 174 TFUE, w którym wzywa się do podjęcia działań przez Unię Europejską w celu wzmocnienia jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz wspierania ogólnego harmonijnego rozwoju przez zmniejszanie dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów i wspieranie rozwoju w najmniej uprzywilejowanych regionach.

W wyniku przeglądu budżetu UE podkreślono, że „budżet UE powinien być wykorzystywany do finansowania dóbr publicznych UE, działań, których państwa członkowskie i regiony nie

mogą sfinansować same, lub w przypadkach gdy takie finansowanie zapewni lepsze wyniki”⁸. W niniejszym wniosku respektuje się zasadę pomocniczości, jako że zadania EFS są określone w Traktacie, a polityka jest realizowana zgodnie z zasadą zarządzania dzielonego i z poszanowaniem kompetencji instytucjonalnych państw członkowskich i regionów.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek Komisji dotyczący wieloletnich ram finansowych obejmuje kwotę w wysokości 376 mld EUR na politykę spójności w latach 2014-2020.

Proponowany budżet na lata 2014-2020	w mld EUR	Minimalny przydział dla EFS	Odpowiadająca minimalna kwota EFS w mld EUR
Regiony słabiej rozwinięte	162,6	25 %	40,7
Regiony w okresie przejściowym	38,9	40 %	15,6
Regiony lepiej rozwinięte	53,1	52 %	27,6
Współpraca terytorialna	11,7	-	-
Fundusz Spójności	68,7	-	-
Dodatkowy przydział dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów	0,926	-	-
Instrument „Łącząc Europę” na rzecz transportu, energii i technologii informacyjno-komunikacyjnych	40 mld EUR (w tym dodatkowe 10 mld EUR wydzielone w ramach Funduszu Spójności)	-	

*Wszystkie kwoty podano w cenach stałych z 2011 r.

W celu zwiększenia zdolności Funduszu do realizacji głównych celów strategii „Europa 2020” w niniejszym wniosku ustalono minimalny przydział dla EFS dla każdej kategorii regionów, które zostały zdefiniowane we wniosku w sprawie rozporządzenia ogólnego. Oznacza to ustalenie minimalnego ogólnego przydziału dla EFS w środkach budżetowych przydzielonych na politykę spójności (z wyłączeniem instrumentu „Łącząc Europę”) w wysokości 25 %, tj. 84 mld EUR. Wspomniany minimalny przydział dla EFS zawiera środki budżetowe (2,5 mld EUR) przeznaczone dla nadchodzącego wniosku Komisji w sprawie pomocy żywnościowej dla osób najbardziej potrzebujących.

5. STRESZCZENIE ROZPORZĄDZENIA

Jeśli chodzi o zakres rozporządzenia w sprawie EFS na lata 2014-2020, w projekcie wniosku proponuje się objąć środkami EFS cztery „cele tematyczne” na całym obszarze Unii Europejskiej, tj.: (i) promowanie zatrudnienia i mobilności zawodowej, (ii) inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie, (iii) promowanie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, (iv) wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej. Każdy cel tematyczny przekłada się na kategorie interwencji lub

⁸ COM(2010)700 z 19.10.2010.

tzw. „priorytety inwestycyjne”. Ponadto EFS powinien również przyczynić się do realizacji innych celów tematycznych, takich jak wspieranie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, odpornej na zmianę klimatu i zasobooszczędnej, zwiększenie poziomu stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, intensyfikacja badań naukowych, rozwoju technologii oraz innowacji oraz zwiększenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw.

Aby zamierzone skutki były wystarczające i wymierne, niezbędna jest koncentracja finansowania. W celu jej zapewnienia proponuje się, aby:

- wsparcie zdolności administracyjnych ograniczone było do państw członkowskich ze słabiej rozwiniętymi regionami bądź kwalifikujących się do pomocy z Funduszu Spójności;
- co najmniej 20 % wkładu dla EFS było przeznaczone na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem;
- finansowanie w ramach programów operacyjnych koncentrowało się na ograniczonej liczbie priorytetów inwestycyjnych.

Ponadto w przedmiotowym projekcie wniosku sprecyzowano i potwierdzono wkład EFS w realizację zobowiązania Unii do usunięcia nierówności między kobietami i mężczyznami oraz zapobiegania dyskryminacji. Państwa członkowskie powinny łączyć zdecydowane podejście polegające na systematycznym uwzględnianiu problematyki płci z konkretnymi działaniami na rzecz promowania równości płci i niedyskryminacji.

W projekcie rozporządzenia proponuje się również nadanie większego znaczenia innowacji społecznej i transnarodowej współpracy w ramach EFS przez zachętę w postaci podniesienia stopy współfinansowania dla osi priorytetowych dotyczących tych kwestii, szczególne uzgodnienia w zakresie programowania i monitorowania oraz wzmocnienie roli Komisji w zakresie wymiany i rozpowszechniania dobrych praktyk, wspólnych działań i wyników w całej Unii.

Jeśli chodzi o systemy monitorowania i oceny w projekcie rozporządzenia proponuje się ustanowienie minimalnych norm jakości oraz wprowadzenie zestawu obowiązkowych wspólnych wskaźników. Powinno to zagwarantować, że w wyniku monitorowania uzyskane zostaną rzetelne i wiarygodne dane, które będzie można łatwo zagregować na szczeblu UE, oraz że ocenie poddana jest skuteczność i wpływ wsparcia EFS.

W projekcie rozporządzenia przywiązuje się wielką wagę do udziału partnerów społecznych i organizacji pozarządowych w programowaniu i realizacji priorytetów oraz działań Funduszu. Dlatego też w projekcie tym wyrażono potrzebę przydzielenia dla mniej rozwiniętych regionów i państw odpowiedniej kwoty pochodzącej z zasobów EFS, która powinna być przyznana na budowanie potencjału partnerów społecznych i organizacji pozarządowych. Wspólne działania podejmowane przez partnerów społecznych także powinny być wspierane, biorąc pod uwagę ich kluczową rolę w dziedzinie zatrudnienia, edukacji i włączenia społecznego.

W tym samym duchu, w projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie ograniczonej liczby szczegółowych zasad dotyczących kwalifikowalności, aby ułatwić dostęp do finansowania EFS dla mniejszych beneficjentów i operacji oraz uwzględnić odmienny

charakter operacji EFS i rodzaj beneficjentów EFS w porównaniu z innymi Funduszami. Aby sprawić, by beneficjenci skorzystali z tego uproszczenia, w projekcie rozporządzenia proponuje się rozszerzyć zakres stosowania uproszczonych opcji kosztów, między innymi przez ustanowienie obowiązku ich stosowania w przypadku mniejszych operacji. Przepisy te zmniejszą obciążenie administracyjne beneficjentów oraz instytucji zarządzających, potwierdzą ukierunkowanie EFS na osiąganie wyników oraz przyczynią się do zmniejszenia wskaźników błędów.

W projekcie rozporządzenia wprowadza się także przepisy szczegółowe związane z instrumentami finansowymi w celu zachęcenia państw członkowskich i regionów do wykorzystania Funduszu, a tym samym do zwiększenia jego zdolności finansowania działań na rzecz zatrudnienia, edukacji i włączenia społecznego.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1081/2006**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 164,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej⁹,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁰,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (UE) nr [...] ustanowiono ramy dla działań podejmowanych z zastosowaniem Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) i określono w szczególności cele tematyczne, zasady i przepisy dotyczące programowania, monitorowania i oceny, zarządzania i kontroli. Należy zatem określić zadania i zakres działań Europejskiego Funduszu Społecznego, wraz z powiązаныmi priorytetami inwestycyjnymi odpowiadającymi celom tematycznym, oraz ustanowić przepisy szczegółowe dotyczące typu działań, jakie mogą być finansowane przez EFS.
- (2) EFS powinien zwiększyć możliwości zatrudnienia, wesprzeć edukację i uczenie się przez całe życie oraz opracować polityki aktywnej integracji w ramach zadań powierzonych EFS w art. 162 Traktatu i tym samym przyczynić się do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, zgodnie z art. 174 Traktatu. Zgodnie z art. 9 Traktatu EFS powinien uwzględnić wymogi związane ze wspieraniem wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewnianiem odpowiedniej ochrony socjalnej, zwalczaniem wykluczenia społecznego, a także z wysokim poziomem kształcenia, szkolenia oraz ochrony zdrowia ludzkiego.

⁹ Dz.U. C [...] z [...], s.[...].

¹⁰ Dz.U. C [...] z [...], s.[...].

¹¹ Dz.U. C [...] z [...], s.[...].

- (3) Rada Europejska z dnia 17 czerwca 2010 r. uznała, że wszystkie wspólne polityki, w tym polityka spójności, powinny wspierać strategię „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego¹². W celu zapewnienia pełnej zgodności EFS z celami tej strategii, w szczególności w odniesieniu do zatrudnienia, edukacji oraz walki z wykluczeniem społecznym, EFS powinien wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu zaleceń Rady w sprawie ogólnych wytycznych polityki gospodarczej państw członkowskich oraz Unii oraz decyzji Rady w sprawie wytycznych dla polityk zatrudnienia państw członkowskich przyjętych zgodnie z art. 121 i 148 ust. 4 Traktatu. EFS powinien również przyczynić się do realizacji inicjatyw przewodnich, zwłaszcza Programu na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia¹³, programu „Mobilna młodzież”¹⁴ oraz Europejskiej platformy współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym¹⁵. Fundusz wesprze również działania w ramach Europejskiej agendy cyfrowej¹⁶ oraz Unii innowacji¹⁷.
- (4) Unia Europejska stoi przed wyzwaniem strukturalnymi wynikającymi z globalizacji gospodarki, przemian technologicznych, coraz starszej siły roboczej oraz rosnących niedoborów umiejętności i siły roboczej w niektórych sektorach i regionach. Wyzwania te pojawiły się w wyniku ostatniego kryzysu gospodarczego i finansowego, który doprowadził do wzrostu bezrobocia, w szczególności osób młodych oraz innych grup w trudnej sytuacji, takich jak migranci. EFS powinien wspierać zatrudnienie i mobilność pracowników, inwestować w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie oraz propagować włączenie społeczne i przeciwdziałać ubóstwu. Promując lepsze funkcjonowanie rynków pracy przez zwiększanie transnarodowej mobilności geograficznej pracowników, EFS powinien szczególnie wspierać działania Europejskich Służb ds. Zatrudnienia (EURES) w zakresie rekrutacji i związanych z nią informacji oraz usług poradnictwa i doradztwa na szczeblu krajowym i transgranicznym.
- (5) Oprócz tych priorytetów, w słabiej rozwiniętych regionach i państwach członkowskich oraz w celu zwiększenia wzrostu gospodarczego i możliwości zatrudnienia należy dążyć do poprawy skuteczności administracji publicznej oraz wzmocnienia zdolności instytucjonalnych podmiotów kształtujących politykę w zakresie zatrudnienia, edukacji i polityki społecznej.
- (6) Jednocześnie niezwykle istotne jest wsparcie rozwoju i konkurencyjności europejskich małych i średnich przedsiębiorstw oraz sprawienie, by dzięki odpowiednim umiejętnościom i możliwości uczenia się przez całe życie społeczeństwo potrafiło dostosować się do nowych wyzwań, takich jak przejście w kierunku gospodarki opartej na wiedzy, realizacja agendy cyfrowej, transformacja na rzecz gospodarki niskoemisyjnej i wydajnej pod względem zużycia energii. Realizując główne cele tematyczne, EFS powinien przyczynić się do sprostania tym wyzwaniom. W tym kontekście EFS powinien wspierać transformację siły roboczej w kierunku ekologicznych umiejętności i miejsc pracy, szczególnie w dziedzinie efektywności

¹² COM(2010) 2020 wersja ostateczna z 3.3.2010.

¹³ COM(2010) 682 wersja ostateczna z 23.11.2010.

¹⁴ COM(2010) 477 wersja ostateczna z 15.9.2010.

¹⁵ COM(2010) 758 wersja ostateczna z 16.12.2010.

¹⁶ COM(2010) 245 wersja ostateczna/2 z 26.8.2010.

¹⁷ COM(2010) 546 wersja ostateczna z 6.10.2010.

energetycznej, energii odnawialnej oraz transportu zorganizowanego z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju, z uwzględnieniem unijnego zamiaru zwiększenia części budżetu UE przeznaczonej na zintegrowane działania w dziedzinie klimatu do co najmniej 20 %, przy udziale różnych obszarów polityki.

- (7) EFS powinien przyczynić się do realizacji strategii „Europa 2020”, zapewniając większą koncentrację pomocy na priorytetach Unii Europejskiej. EFS powinien w szczególności zwiększyć wsparcie dla zwalczania wykluczenia społecznego i ubóstwa za pomocą wydzielonych środków minimalnych. W zależności od poziomu rozwoju regionów otrzymujących wsparcie wybór i liczba priorytetów inwestycyjnych dla Funduszu powinien być również ograniczony.
- (8) W celu umożliwienia ściślejszego monitorowania i lepszej oceny wyników osiągniętych na szczeblu europejskim w wyniku działań wspieranych przez EFS, powinno się ustanowić wspólny zestaw wskaźników produktu i rezultatu.
- (9) Sprawna i skuteczna realizacja działań wspieranych przez EFS zależy od dobrego zarządzania i partnerstwa między wszystkimi właściwymi podmiotami lokalnymi i społeczno-ekonomicznymi, w szczególności między partnerami społecznymi oraz organizacjami pozarządowymi. Jest zatem konieczne, aby państwa członkowskie zachęcały partnerów społecznych i organizacje pozarządowe do wykorzystania EFS.
- (10) Państwa członkowskie i Komisja powinny dopilnować, aby realizacja priorytetów finansowanych przez EFS przyczyniała się do promowania równości kobiet i mężczyzn zgodnie z art. 8 Traktatu. W wyniku przeprowadzonych ocen oczywiste stało się duże znaczenie uwzględniania kwestii płci we wszystkich aspektach programów przy jednoczesnym podjęciu konkretnych działań propagujących równość płci.
- (11) Zgodnie z art. 10 Traktatu realizacja priorytetów finansowanych przez EFS powinna przyczynić się do zwalczania dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. EFS powinien wspierać wypełnianie obowiązków wynikających z Konwencji ONZ w sprawie praw osób niepełnosprawnych w zakresie m. in. edukacji, pracy, zatrudnienia i ogólnej dostępności. EFS powinien również propagować odejście od opieki instytucjonalnej na rzecz opieki środowiskowej.
- (12) Wsparcie dla innowacji społecznych ma kluczowe znaczenie dla opracowywania polityk sprawniej reagujących na przemiany społeczne oraz dla zachęcania do zakładania innowacyjnych przedsiębiorstw społecznych oraz dla ich wspierania. W szczególności testowanie i ocena innowacyjnych rozwiązań jeszcze przed zastosowaniem ich na dużą skalę ma kluczowe znaczenie dla poprawy skuteczności polityk, a zatem uzasadnia szczególne wsparcie ze strony EFS.
- (13) Współpraca transnarodowa przynosi znaczną wartość dodaną; konieczne jest zatem zwiększenie roli Komisji w ułatwianiu wymiany doświadczeń i koordynacji wprowadzania konkretnych inicjatyw w życie.
- (14) Mobilizacja podmiotów regionalnych i lokalnych jest niezbędna dla realizacji strategii „Europa 2020” i jej głównych celów. Aby zapewnić bardziej aktywny udział władz regionalnych i lokalnych, miast, partnerów społecznych i organizacji pozarządowych

w realizacji programów, można wykorzystywać i wspierać pakty terytorialne, lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego, lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność oraz strategie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich.

- (15) Rozporządzenie (UE) nr [...] stanowi o konieczności ustalenia zasad kwalifikowalności wydatków na szczeblu krajowym, z pewnymi wyjątkami wymagającymi określenia przepisów szczegółowych w związku z EFS.
- (16) W celu uproszczenia korzystania z EFS i zmniejszenia ryzyka błędów oraz ze względu na specyfikę operacji wspieranych przez Fundusz, należy ustanowić przepisy uzupełniające art. 57 i 58 rozporządzenia (UE) nr [...].
- (17) Powinno się zachęcać państwa członkowskie i regiony do wykorzystania EFS za pomocą instrumentów finansowych w celu wsparcia np. studentów, tworzenia miejsc pracy, mobilności pracowników, włączenia społecznego i przedsiębiorczości społecznej.
- (18) Uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej powinny zostać przekazane Komisji w celu ustanowienia standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych oraz ich maksymalnych kwot w zależności od rodzaju operacji oraz określenia szczegółowych zasad i warunków gwarancji opartych na polityce („policy-based guarantees”). Szczególnie ważne jest, aby Komisja prowadziła odpowiednie konsultacje podczas swych prac przygotowawczych, w tym z udziałem ekspertów. Przygotowując i redagując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić równoczesne, terminowe i właściwe przekazywanie odpowiednich dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (19) Niniejsze rozporządzenie zastępuje rozporządzenie (UE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999¹⁸. Należy zatem uchylić wspomniane rozporządzenie,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie określa zadania Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), zakres udzielanego wsparcia, przepisy szczegółowe i rodzaje wydatków kwalifikujących się do objęcia pomocą.

¹⁸ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 12.

Artykuł 2 **Zadania**

1. EFS wspiera dążenie do wysokiego poziomu zatrudnienia i wysokiej jakości miejsc pracy, mobilność geograficzną i zawodową pracowników, ułatwia im dostosowanie się do zmian, zachęca do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia, propaguje równość płci, równe szanse i niedyskryminację, wzmacnia integrację społeczną i walkę z ubóstwem, przyczyniając się tym samym do realizacji priorytetów Unii Europejskiej w zakresie wzmocnienia spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej.
2. W tym celu EFS wspiera państwa członkowskie w realizacji priorytetów i głównych celów strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego. EFS wspiera projektowanie i realizację polityk i działań, z uwzględnieniem zintegrowanych wytycznych dotyczących polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia państw członkowskich¹⁹ i zaleceń Rady w sprawie krajowych programów reform.
3. EFS przynosi korzyści obywatelom, w tym grupom w niekorzystnej sytuacji, np. osobom długotrwale bezrobotnym, niepełnosprawnym, migrantom, mniejszościom etnicznym, społecznościom marginalizowanym i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. EFS udziela również wsparcia dla przedsiębiorstw, systemów i struktur w celu ułatwienia ich dostosowania do nowych wyzwań, propagowania dobrych rządów oraz realizacji reform w szczególności w dziedzinie zatrudnienia, edukacji i polityk społecznych.

Artykuł 3 **Zakres wsparcia**

1. W odniesieniu do niżej wymienionych celów, zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) nr [...] EFS wspiera następujące priorytety inwestycyjne:
 - (a) promowanie zatrudnienia i mobilności pracowników przez:
 - (i) zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników;
 - (ii) trwałą integrację na rynku pracy ludzi młodych bez pracy, którzy nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu;
 - (iii) pracę na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw;

¹⁹ Zalecenie Rady z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii (Dz.U. L 191 z 23.7.2010, s. 28–34) i decyzja Rady z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (Dz.U. L 308 z 24.11.2010, s. 46–51).

- (iv) równość mężczyzn i kobiet oraz godzenie życia zawodowego i prywatnego;
 - (v) przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian;
 - (vi) aktywne i zdrowe starzenie się;
 - (vii) modernizację i wzmocnienie roli instytucji działających na rynku pracy, w tym działania mające na celu zwiększanie transnarodowej mobilności pracowników;
- (b) inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie przez:
- (i) ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego;
 - (ii) poprawę jakości, skuteczności i dostępności szkolnictwa wyższego oraz kształcenia na poziomie równoważnym w celu zwiększenia udziału i poziomu osiągnięć;
 - (iii) poprawę dostępności uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji siły roboczej i zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy;
- (c) promowanie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa przez:
- (i) aktywną integrację;
 - (ii) integrację społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie;
 - (iii) zwalczanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną;
 - (iv) ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym;
 - (v) wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych;
 - (vi) lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność;
- (d) wzmacnianie zdolności instytucjonalnych i skuteczności administracji publicznej przez:
- (i) inwestycje w zdolności instytucjonalne i w skuteczność administracji publicznych oraz usług publicznych w celu przeprowadzenia reform, z uwzględnieniem lepszego stanowienia prawa i dobrych rządów.

Ten priorytet inwestycyjny ma zastosowanie wyłącznie na terytorium tych państw członkowskich, w których skład wchodzi co najmniej jeden region sklasyfikowany na poziomie NUTS 2, zgodnie z definicją w art. 82 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr [...], lub w państwach członkowskich kwalifikujących się do wsparcia przez Fundusz Spójności;

- (ii) budowanie potencjału podmiotów kształtujących politykę w zakresie zatrudnienia i edukacji oraz politykę społeczną i wspieranie paktów sektorowych i terytorialnych na rzecz realizacji reform na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

2. Przez priorytety inwestycyjne wymienione w ust. 1 EFS przyczynia się również do realizacji innych celów tematycznych wymienionych w art. 9 rozporządzenia (UE) nr [...], zwłaszcza przez:

- (a) wsparcie przejścia do gospodarki niskoemisyjnej, odpornej na zmianę klimatu, zasobooszczędnej i sprzyjającej ochronie środowiska, przez reformę systemów kształcenia i szkolenia, a także dostosowanie umiejętności i kwalifikacji, podnoszenie kwalifikacji siły roboczej i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach związanych ze środowiskiem naturalnym i energią;
- (b) zwiększenie dostępności, wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych przez rozwój kultury informatycznej, inwestycje w e-integrację, e-umiejętności i umiejętności związane z przedsiębiorczością;
- (c) wspieranie badań naukowych, rozwoju technologii oraz innowacji przez rozwój studiów podyplomowych, szkolenie naukowców, działania służące tworzeniu sieci kontaktów i nawiązywaniu współpracy partnerskiej między instytucjami szkolnictwa wyższego, ośrodkami i przedsiębiorstwami badawczymi i technologicznymi;
- (d) poprawę konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw przez wspieranie zdolności przystosowania się przedsiębiorstw i pracowników oraz zwiększenie inwestycji w kapitał ludzki.

Artykuł 4

Spójność i koncentracja tematyczna

1. Państwa członkowskie zapewniają spójność strategii i działań określonych w programach operacyjnych oraz koncentrację strategii i działań na podejmowaniu wyzwań wskazanych w krajowych programach reform i w odnośnych zaleceniach Rady wydanych na podstawie art. 148 ust. 4 Traktatu, w celu przyczynienia się do osiągnięcia głównych celów strategii „Europa 2020” w zakresie zatrudnienia, edukacji i ograniczenia ubóstwa.
2. Co najmniej 20 % całkowitych zasobów EFS w każdym państwie członkowskim przypisanych jest do celu tematycznego „wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem” określonego w art. 9 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr [...].

3. Państwa członkowskie dążą do koncentracji tematycznej zgodnie z następującymi ustaleniami:
- a) w przypadku bardziej rozwiniętych regionów państwa członkowskie przeznaczają 80 % przydziału dla każdego programu operacyjnego na maksymalnie cztery priorytety inwestycyjne określone w art. 3 ust. 1;
 - b) w przypadku regionów w okresie przejściowym państwa członkowskie przeznaczają 70 % przydziału dla każdego programu operacyjnego na maksymalnie cztery priorytety inwestycyjne określone w art. 3 ust. 1;
 - c) w przypadku mniej rozwiniętych regionów państwa członkowskie przeznaczają 60 % przydziału dla każdego programu operacyjnego na maksymalnie cztery priorytety inwestycyjne określone w art. 3 ust. 1.

Artykuł 5 **Wskaźniki**

1. Wspólne wskaźniki określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia oraz wskaźniki specyficzne dla programu są wykorzystywane zgodnie z art. 24 ust. 3 i art. 87 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr [...]. Wszystkie wskaźniki są wyrażane w wartościach bezwzględnych.

Wspólne wskaźniki produktu i wskaźniki produktu specyficzne dla programu odnoszą się do operacji zrealizowanych częściowo lub w pełni. O ile jest to istotne dla charakteru operacji objętych wsparciem, skumulowane wartości docelowe ujęte ilościowo ustala się na 2022 r. Wskaźniki bazowe są wyzerowane.

Wspólne wskaźniki rezultatu i wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu dotyczą osi priorytetowych lub podpriorytetowych ustalonych w ramach osi priorytetowej. Wskaźniki bazowe opierają się na najnowszych dostępnych danych naukowych. Skumulowane wartości docelowe ujęte ilościowo ustala się na 2022 r.

2. W tym samym czasie co roczne sprawozdania z realizacji instytucja zarządzająca przekazuje drogą elektroniczną ustrukturyzowane dane dotyczące każdego priorytetu inwestycyjnego. Dane te obejmują kategoryzację i wskaźniki produktu i rezultatu.

Rozdział II

Przepisy szczegółowe dotyczące programowania i realizacji

Artykuł 6 **Udział partnerów**

1. Udział partnerów społecznych i innych zainteresowanych stron, w szczególności organizacji pozarządowych, w realizacji programów operacyjnych, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) nr [...], może przyjąć formę dotacji globalnych w

rozumieniu art. 112 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr [...]. W takim przypadku w programie operacyjnym określa się część programu objętą dotacją globalną, w tym orientacyjny przydział finansowy dla tej części pochodzący od każdej osi priorytetowej.

2. Aby zachęcić partnerów społecznych do odpowiedniego uczestnictwa w działaniach wspieranych przez EFS, instytucje zarządzające programu operacyjnego w regionie określonym w art. 82 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr [...] lub w państwach członkowskich kwalifikujących się do wsparcia przez Fundusz Spójności zapewniają przydzielenie odpowiedniej kwoty pochodzącej z zasobów EFS na działania na rzecz budowania potencjału w formie szkoleń, działań związanych z tworzeniem sieci kontaktów, pogłębiania dialogu społecznego oraz na działania podejmowane wspólnie przez partnerów społecznych.
3. Aby zachęcić organizacje pozarządowe do odpowiedniego uczestnictwa w działaniach wspieranych przez EFS i ułatwić dostęp tych organizacji do wspomnianych działań, zwłaszcza w dziedzinie włączenia społecznego, równości płci i równych szans, instytucje zarządzające programu operacyjnego w danym regionie, określone w art. 82 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr [...], lub w państwach członkowskich kwalifikujących się do wsparcia przez Fundusz Spójności zapewniają przydzielenie odpowiedniej kwoty pochodzącej z zasobów EFS na działania na rzecz budowania potencjału organizacji pozarządowych.

Artykuł 7

Propagowanie równości między kobietami i mężczyznami

Państwa członkowskie i Komisja propagują równość mężczyzn i kobiet przez uwzględnianie problematyki płci, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) nr [...], oraz podejmowanie szczegółowych działań ukierunkowanych, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (iv), w szczególności w celu zwiększenia trwałego udziału kobiet w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwalczania stereotypów związanych z płcią w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego kobiet i mężczyzn.

Artykuł 8

Promowanie równych szans i niedyskryminacji

Państwa członkowskie i Komisja wspierają równość szans, w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych, w drodze systematycznego uwzględniania zasady niedyskryminacji, o której mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) nr [...], oraz za pomocą konkretnych działań w ramach priorytetów inwestycyjnych określonych w art. 3, w szczególności w jego ust. 1 lit. c) ppkt (iii). Takie działania służą osobom narażonym na dyskryminację oraz osobom niepełnosprawnym i mają na celu zwiększenie ich udziału w rynku pracy, pogłębienie ich integracji społecznej, zmniejszenie nierówności w zakresie wykształcenia i stanu zdrowia oraz ułatwienie przejścia od opieki instytucjonalnej do środowiskowej.

Artykuł 9
Innowacje społeczne

1. EFS będzie promować innowacje społeczne we wszystkich obszarach objętych zakresem EFS, jak określono w art. 3 niniejszego rozporządzenia, w szczególności w celu badania i zwiększenia możliwości innowacyjnych rozwiązań na rzecz realizacji potrzeb społecznych.
2. Państwa członkowskie same określają obszary innowacji społecznej odpowiadające szczególnym potrzebom w ich programach operacyjnych.
3. Komisja ułatwia budowanie potencjału innowacji społecznej, w szczególności przez wspieranie wzajemnego uczenia się, tworzenie sieci, rozpowszechnianie dobrych praktyk i metodyki.

Artykuł 10
Współpraca transnarodowa

1. Państwa członkowskie wspierają współpracę transnarodową w celu promowania wzajemnego uczenia się, zwiększając przez to skuteczność polityk wspieranych przez EFS. Współpraca transnarodowa wiąże się z udziałem partnerów z co najmniej dwóch państw członkowskich.
2. Państwa członkowskie mogą wybrać tematy współpracy transnarodowej z listy zaproponowanej przez Komisję i zatwierdzonej przez Komitet EFS.
3. Komisja ułatwia współpracę transnarodową w zakresie tematów, o których mowa w ust. 2, przez wzajemne uczenie się i skoordynowane lub wspólne działania. W szczególności Komisja organizuje działania unijnej platformy w celu ułatwienia wymiany doświadczeń, budowania potencjału i tworzenia sieci kontaktów, jak również rozpowszechniania odpowiednich wyników. Ponadto Komisja opracowuje skoordynowane ramy realizacji, obejmujące wspólne kryteria kwalifikowalności, rodzaje i harmonogram działań oraz wspólne podejścia metodyczne w zakresie monitorowania i oceny, w celu ułatwienia współpracy transnarodowej.

Artykuł 11
Przepisy dotyczące programów operacyjnych dla poszczególnych funduszy

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 87 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr [...] w programach operacyjnych można określać osie priorytetowe w celu prowadzenia innowacji społecznych i współpracy transnarodowej, o których mowa w art. 9 i 10.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 109 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr [...] maksymalna stopa współfinansowania dla osi priorytetowej zwiększa się o 10 punktów procentowych, nie przekraczając jednak 100 %, w przypadku gdy całość osi priorytetowej jest przeznaczona na innowacje społeczne, współpracę transnarodową lub na oba te cele.

3. Obok postanowień art. 87 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr [...], w programach operacyjnych określa się również wkład planowanych działań wspieranych przez EFS:
 - (e) do celów tematycznych wymienionych w art. 9 ust. 1–7 rozporządzenia (UE) nr [...] odnośnie do poszczególnych osi priorytetowych;
 - (f) do innowacji społecznych i współpracy transnarodowej, o których mowa w art. 9 i 10, gdy nie są one objęte odrębną osią priorytetową.

Artykuł 12

Przepisy szczegółowe dotyczące traktowania szczególnych uwarunkowań terytorialnych

1. EFS może wspierać lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) nr [...], paktów terytorialnych i lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia, edukacji i włączenia społecznego, jak również zintegrowane inwestycje terytorialne [ITI], o których mowa w art. 99 rozporządzenia (UE) nr [...].
2. Uzupełniając interwencje EFRR, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) nr [EFRR], EFS może wspierać zrównoważony rozwój obszarów miejskich przez strategie określające zintegrowane działania służące rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych i społecznych obecnych na zurbanizowanych obszarach miast, które wymienione są w umowie o partnerstwie.

Rozdział III

Przepisy szczegółowe dotyczące zarządzania finansami

Artykuł 13

Kwalifikowalność wydatków

1. EFS zapewnia wsparcie wydatków kwalifikowalnych, które, niezależnie od art. 109 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr [...], mogą obejmować wszelkie zasoby finansowe będące przedmiotem wspólnego wkładu pracodawców i pracowników.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 60 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr [...] EFS może udzielać wsparcia w odniesieniu do wydatków poniesionych w przypadku operacji spoza obszaru objętego programem, ale na terytorium Unii, pod warunkiem że spełnione są dwa następujące wymogi:
 - (a) operacja przynosi korzyść dla obszaru objętego programem;
 - (b) obowiązki organów właściwych dla danego programu w odniesieniu do zarządzania, kontroli i audytu, dotyczące realizacji programu, są spełniane przez organy odpowiedzialne za program, w ramach którego udziela się wsparcia danej operacji lub organy te zawierają umowy z organami państwa członkowskiego, w którym dana operacja jest realizowana, pod warunkiem że

spełnione są wymogi określone w ust. 2 lit. a) i zobowiązania w odniesieniu do zarządzania, kontroli i audytu dotyczące danej operacji.

3. Obok wydatków, o których mowa w art. 59 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr [...], zakup infrastruktury, gruntów i nieruchomości nie kwalifikuje się do objęcia wkładem EFS.
4. Wkłady niepieniężne w formie dodatków bądź wynagrodzeń wypłacanych przez stronę trzecią uczestnikom danej operacji mogą kwalifikować się do objęcia wkładem EFS, o ile ich wartość nie przekracza kosztów poniesionych przez stronę trzecią i są wniesione zgodnie z przepisami krajowymi, w tym z zasadami rachunkowości.

Artykuł 14

Uproszczone opcje kosztów

1. Obok metod, o których mowa w art. 57 rozporządzenia (UE) nr [...], Komisja może zwrócić wydatki poniesione przez państwa członkowskie na podstawie standardowej skali kosztów jednostkowych i płatności ryczałtowych określonych przez Komisję. Do celów stosowania rozporządzenia (EU) nr [...] obliczone na tej podstawie kwoty uważa się za pomoc publiczną udzieloną beneficjentom i za wydatki kwalifikowalne.

W tym celu Komisja jest upoważniona, zgodnie z art. 16, do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących rodzaju operacji objętych wsparciem, definicji standardowej skali kosztów jednostkowych i płatności ryczałtowych oraz ich maksymalnych kwot, które mogą być dostosowane do obowiązujących wspólnie stosowanych metod.

Celem audytu finansowego jest wyłącznie sprawdzenie, czy warunki zwrotu wydatków przez Komisję na podstawie standardowej skali kosztów jednostkowych i płatności ryczałtowych zostały spełnione.

W przypadku zastosowania tych form finansowania państwo członkowskie może swoje wprowadzić własne zasady rachunkowości w celu wspierania operacji. Dla celów niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (UE) nr [...] wspomniane zasady rachunkowości i wynikające z nich kwoty nie są przedmiotem kontroli instytucji audytowej ani Komisji.

2. Zgodnie z art. 57 ust. 1 lit. d) i art. 57 ust. 4 lit. d) rozporządzenia (UE) nr [...], w celu pokrycia pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji można wykorzystać stawkę ryczałtową w wysokości do 40 % bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu.
3. Kwotę dotacji, która jest zwracana na podstawie kwalifikowalnego kosztu operacji, określonego według stawki ryczałtowej, standardowej skali kosztów jednostkowych i płatności ryczałtowych, o których mowa w art. 57 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr [...], można wyliczać dla każdego przypadku przez odniesienie do projektu budżetu uzgodnionego ex ante przez instytucję zarządzającą, w przypadku gdy wsparcie publiczne nie przekracza 100 000 EUR.

4. Dotacje, dla których wsparcie publiczne nie przekracza 50 000 EUR, z wyjątkiem operacji otrzymujących wsparcie w ramach programu pomocy państwa, przybierają formę płatności ryczałtowych oraz standardowej skali kosztów jednostkowych.

Artykuł 15

Instrumenty finansowe

1. Zgodnie z art. 32 rozporządzenia (UE) nr [...] EFS może wspierać działania i obszary polityki wchodzące w jego zakres przez instrumenty finansowe, takie jak systemy podziału ryzyka, instrumenty kapitałowe i dłużne, fundusze gwarancyjne, fundusze zarządzające i fundusze pożyczkowe.
2. EFS może zostać wykorzystany w celu zwiększenia dostępu do rynków kapitałowych dla podmiotów publicznych i prywatnych na szczeblu krajowym i regionalnym realizujących działania i polityki wchodzące w zakres EFS oraz dany program operacyjny przez zastosowanie gwarancji opartych na polityce EFS, z zastrzeżeniem zgody Komisji.

Komisja jest upoważniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 16 w celu określenia przepisów szczegółowych i warunków, łącznie z pułapami, dotyczących wniosków państw członkowskich w sprawie gwarancji opartych na polityce EFS, dopilnowując w szczególności, aby ich udzielanie tych gwarancji nie prowadziło do nadmiernego zadłużenia organów publicznych.

Każdy wniosek jest oceniany przez Komisję i każda gwarancja oparta na polityce EFS jest przez nią zatwierdzana, pod warunkiem że gwarancja ta objęta jest programem operacyjnym, o którym mowa w art. 87 rozporządzenia (UE) nr [...], i że jest zgodna z przyjętymi przepisami szczegółowymi i warunkami.

Rozdział IV

Przekazanie uprawnień i przepisy końcowe

Artykuł 16

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych powierza się Komisji na warunkach określonych w niniejszym artykule.
2. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 14 ust. 1 i art. 15 ust. 2, następuje na czas nieokreślony począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r.
3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 14 ust. 1 akapit pierwszy i w art. 15 ust. 2 akapit drugi, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w tej decyzji. Staje się ona skuteczna następnego dnia po jej

opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub od późniejszej daty, która jest w tej decyzji określona. Nie wpływa ona na ważność aktów delegowanych już obowiązujących.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym równocześnie Parlament Europejski i Radę.
5. Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. 14 ust. 1 akapit pierwszy i art. 15 ust. 2 akapit drugi wchodzi w życie wyłącznie w przypadku braku sprzeciwu Parlamentu Europejskiego lub Rady w ciągu 2 miesięcy od zawiadomienia o tym akcie Parlamentu Europejskiego i Rady lub też jeśli przed upływem tego terminu Parlament Europejski i Rada poinformują Komisję, że nie zamierzają zgłosić sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o 2 miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 17
Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2014 r.

Odniesienia do uchylonego rozporządzenia są rozumiane jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 18
Klauzula przeglądowa

Parlament Europejski i Rada dokonują przeglądu niniejszego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2020 r. zgodnie z art. 164 Traktatu.

Artykuł 19
Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK
Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu dotyczące inwestycji EFS

(1) Wspólne wskaźniki produktu dotyczące uczestników

Przez uczestników²⁰ rozumie się osoby korzystające bezpośrednio z inwestycji EFS, które to osoby można zidentyfikować i poprosić o ich cechy charakterystyczne, i dla których przeznaczono konkretne środki. Innych beneficjentów nie należy uwzględniać jako uczestników.

- bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni*;
- długotrwale bezrobotni*;
- osoby nieaktywne*;
- osoby nieaktywne, nieuczestniczące w kształceniu lub szkoleniu*;
- osoby zatrudnione, w tym prowadzące działalność na własny rachunek*;
- osoby poniżej 25 lat*;
- osoby powyżej 54 lat*;
- osoby z wykształceniem podstawowym (ISCED 1) lub średnim I stopnia (ISCED 2)*;
- osoby z wykształceniem na poziomie ponadgimnazjalnym (ISCED 3) lub na poziomie pomaturalnym (ISCED 4)*;
- osoby z wykształceniem wyższym (ISCED 5 do 8)*;
- migranci, osoby obcego pochodzenia, mniejszości (w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie)**;
- niepełnosprawni**;
- inne grupy w niekorzystnej sytuacji społecznej**.

²⁰ Ustalenia dotyczące przetwarzania danych obowiązujące w państwach członkowskich muszą być zgodne z przepisami dyrektywy 95/46/WE z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, w szczególności z jej art. 7 i 8. Dane przekazane w związku ze wskaźnikami oznaczonymi gwiazdką (*) są danymi osobowymi zgodnie z art. 7 wyżej wymienionej dyrektywy. Ich przetwarzanie jest konieczne dla zgodności ze zobowiązaniem prawnym, któremu podlega administrator danych (art. 7 lit. c)). Definicja administratora danych zawarta jest w art. 2 wyżej wymienionej dyrektywy. Dane przekazane w związku ze wskaźnikami oznaczonymi podwójną gwiazdką (**) należą do szczególnej kategorii danych osobowych zgodnie z art. 8 wyżej wymienionej dyrektywy. Pod warunkiem ustanowienia odpowiednich środków zabezpieczających państwa członkowskie mogą, ze względu na istotny interes publiczny, ustalić dodatkowe wyłączenia, poza tymi, które zostały przewidziane w art. 8 ust. 2, na mocy ustawy krajowej lub decyzji organu nadzorczego (art. 8 ust. 4).

Łączną liczbę uczestników oblicza się automatycznie na podstawie wskaźników produktu.

Te dane dotyczące uczestników biorących udział w operacji objętej wsparciem EFS należy dostarczać w corocznych sprawozdaniach z realizacji, o których mowa w art. 44 ust. 1 i 2 i art. 101 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr [...]. Wszystkie dane pogrupowane są według płci.

(2) Wspólne wskaźniki produktu dotyczące podmiotów.

- liczba projektów zrealizowanych w pełni lub częściowo przez partnerów społecznym lub organizacje pozarządowe;
- liczba projektów obejmujących administrację publiczną lub służby publiczne;
- liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych wsparciem.

Te dane należy dostarczać w corocznych sprawozdaniach z realizacji, o których mowa w art. 44 ust. 1 i 2 i art. 101 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr [...].

(3) Wspólne wskaźniki rezultatu bezpośredniego dotyczące uczestników.

- nieaktywni uczestnicy na nowo poszukujący pracy po opuszczeniu programu;
- uczestnicy kształcenia i szkolenia po opuszczeniu programu;
- uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po opuszczeniu programu;
- uczestnicy zatrudnieni po opuszczeniu programu.

Te dane należy dostarczać w corocznych sprawozdaniach z realizacji, o których mowa w art. 44 ust. 1 i 2 i art. 101 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr [...]. Wszystkie dane pogrupowane są według płci.

(4) Wspólne długoterminowe wskaźniki rezultatu dotyczące uczestników.

- uczestnicy posiadający zatrudnienie 6 miesięcy po opuszczeniu programu;
- uczestnicy pracujący na własny rachunek 6 miesięcy po opuszczeniu programu;
- uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu.

Te dane należy dostarczać w corocznych sprawozdaniach z realizacji, o których mowa w art. 44 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr [...]. Należy je gromadzić na podstawie reprezentatywnej próby uczestników wewnątrz każdej osi priorytetowej bądź podpriorytetowej. Należy zapewnić wewnętrzną ważność próby tak, aby zebrane dane mogły być uogólnione na poziomie osi priorytetowej bądź podpriorytetowej. Wszystkie dane pogrupowane są według płci.